

STŘEDNÍ
ŠKOLA
STAVEBNÍ
TŘEBÍČ

MATURITNÍ OTÁZKY 2023/2024

PROVOZNÍ ELEKTROTECHNIKA

Vypracoval/a

Ing. Karel Čapek

Podpis

Mgr. Bc. Karel Pecha

Podpis

Podpis

Schváleno předmětovou komisí dne 31. 8. 23

za komisi Ing. Naděžda Kučerová

Schváleno ředitelem školy dne 25. 9. 23

Ing. Jiří Kurka

MATURITNÍ OTÁZKY 2023/2024

PPROVOZNÍ ELEKTROTECHNIKA

Elektrická zařízení a elektronika

- 1. Proudový chránič**
  - vysvětlíte princip a konstrukci proudového chrániče
  - popište využití a montáž proudového chrániče
  - vyjmenujte podmínky pro správnou činnost ochrany před úrazem elektrickým proudem
- 2. Součástky pro usměrňovače a napájecí zdroje**
  - princip polovodiče, přechod PN, jeho vlastnosti
  - druhy součástek, jejich VA charakteristiky a vlastnosti
- 3. Elektrický ohřev užitkové vody**
  - způsoby ohřevu
  - vlastnosti a konstrukce ohříváčů
  - využití v praxi
- 4. Logické funkce a obvody**
  - základní pojmy
  - základní logické funkce, jejich realizace
  - rozdělení obvodů
- 5. Jistící a ochranné prvky**
  - základní rozdělení a účel prvků
  - základní princip a popis konstrukce
- 6. Pojistky**
  - vysvětlíte princip působení pojistky a konstrukční provedení
  - vyjmenujte druhy a značení pojistek
  - popište zásady jištění a vypínací charakteristiky
- 7. Jističe**
  - vysvětlíte princip působení a konstrukční provedení jističe
  - vyjmenujte druhy a značení jističů
  - popište zásady jištění a vypínací charakteristiky
- 8. Spínače**
  - vyjmenujte druhy spínačů
  - nakreslete schematické značky spínačů
  - vysvětlíte konstrukci a využití spínačů
- 9. Relé a stykače**
  - popište princip relé a stykače
  - vysvětlíte konstrukci a využití relé a stykače
- 10. Elektrické přístroje vn a vvn**
  - popište funkci a rozdělení vypínačů a pojistek
  - vysvětlíte význam a využití odpojovače, odpínače, úsečníku a výkonového vypínače

11. Synchronní stroje

- popište konstrukci a princip stroje: jaký je vztah napětí, otáček a buzení
- vyjmenujte druhy a vlastnosti synchronních strojů
- popište využití v praxi

12. Asynchronní stroje

- popište konstrukci a princip asynchronních strojů: rozdělení, zatěžovací charakteristika, vytvoření točivého magnetického pole
- vysvětlete štítkové údaje a vlastnosti strojů: výkon, otáčky, účinnost
- popište pracovní režim asynchronních strojů: směr otáčení, brzdění, skluz

13. Stejnoseměrné stroje

- popište konstrukci a princip stejnosměrných strojů
- vyjmenujte druhy a vlastnosti stejnosměrných strojů
- popište zapojení a využití strojů v praxi: spouštění, směr otáček, řízení otáček, zapojení stejnosměrných motorů, druhy provozu

14. Rezistory, kondenzátory, cívky

- popište druhy, provedení a důležité parametry
- nakreslete značky a popište značení
- určete využití součástek

15. Tepelné a jaderné elektrárny

- popište druhy a rozdělení elektráren
- vysvětlete princip a funkčnost jednotlivých druhů elektráren
- využití a vývoj elektráren v praxi

16. Alternativní zdroje elektrické energie

- rozdělení alternativních zdrojů
- princip, konstrukce, využití

17. Transformátory

- popište konstrukci a princip transformátorů
- vyjmenujte druhy transformátorů a nakreslete schéma zapojení
- vysvětlete pojmy: hodinový úhel, převod transformátoru
- popište jejich využití v praxi
- popište speciální transformátory: svařovací, autotransformátor, měřicí

18. Elektrické spotřebiče v domácnosti

- rozdělení el. spotřebičů
- konstrukce a princip el. spotřebičů

19. Světelné zdroje

- uveďte druhy světelných zdrojů
- popište funkci a nakreslete schéma zapojení světelných zdrojů
- popište bezpečný postup při opravě a odstranění závad svítidel

20. Krytí elektrických zařízení a třídy elektrických přístrojů

- IP kód
- třídy elektrických přístrojů, označení a rozlišení

21. Elektrické tepelné spotřebiče

- rozdělení spotřebičů, druhy ohřevu
- princip a konstrukce

22. Komutátorové motory

- popište konstrukci a princip stroje: jaký je vztah napětí, otáček
- vyjmenujte druhy a vlastnosti komutátorových motorů
- popište využití v praxi

23. Vodní elektrárny

- popište druhy a rozdělení elektráren
- vysvětlete princip a funkčnost jednotlivých druhů elektráren
- využití a vývoj elektráren v praxi

24. Neřízené a řízené usměrňovače

- rozdělení usměrňovačů
- základní zapojení, vlastnosti, časové průběhy

25. Filtrace a stabilizace usměrněného napětí

- účel filtrace a stabilizace
- jednoduché filtry a jejich vliv na usměrněný průběh
- druhy stabilizátorů

MATURITNÍ OTÁZKY 2023/2024

PROVOZNÍ ELEKTROTECHNIKA

Rozvodná zařízení a elektrická měření

- 1. Ochrana před úrazem elektrickým proudem**
  - účinky el. proudu
  - druhy ochran před přímým a nepřímým dotykem
- 2. Ochrana před přímým dotykem**
  - druhy ochran
  - princip a vlastnosti jednotlivých ochran
- 3. Ochrana před přepětím**
  - co je to přepětí
  - druhy přepětí, jejich vznik a vliv na elektrická zařízení
  - ochrana před přepětím na vedení vn, vvn a zvn
  - způsoby ochran před přepětím (vnitřní, vnější)
- 4. Hromosvody a zemniče**
  - popište části hromosvodu
  - druhy jímacích soustav a jejich použití na střechy
  - principy návrhu jímacích soustav
  - druhy a způsob provedení zemničů
- 5. Základní zákony elektrotechniky a jejich využití v měření**
  - Ohmův zákon
  - Kirchhoffovy zákony
- 6. Měřicí přístroje**
  - popište rozdělení měřících přístrojů podle měřící veličiny
  - popište druhy a princip analogových přístrojů
  - popište princip digitálních měřících přístrojů
  - vysvětlete přesnost a rozsah měřícího přístroje
- 7. Měření proudu, napětí a odporu**
  - vysvětlete a popište metody měření elektrických veličin
  - vysvětlete a schematicky znázorněte metody měření elektrického napětí
  - popište způsoby měření odporu
- 8. Měření elektrického výkonu**
  - výkon v obvodech stejnosměrného a střídavého proudu
  - vysvětlete metody měření elektrického výkonu
- 9. Sítě nízkého napětí**
  - vyjmenujte druhy a rozdělení sítí nn
  - rozdíly zapojení sítí TN, TT, IT
- 10. Elektroinstalace v obytných budovách**
  - nakreslete schéma a popište jednotlivé části elektroinstalace
  - základní popis částí od přípojkové skříně po vedení k podružné rozvodnici
  - zajištění proti nedovolenému odběru

11. Elektroinstalace v obytných budovách – provedení okruhů

- podružná (bytová) rozvodnice, její účel a provedení
- popis běžných okruhů v bytovém rozvodu
- pravidla pro rozvody jednotlivých okruhů

12. Průmyslová elektroinstalace

- specifika průmyslových rozvodů
- způsoby provedení rozvodu
- průmyslové rozvodnice

13. Elektroinstalace v prostorách s vanou nebo sprchou

- popište zóny s prostory s vanou nebo sprchou
- popište umývací prostor
- vyjmenujte a popište druhy ochranných opatření
- popište umístění jednotlivých spotřebičů v těchto prostorech

14. Průmyslová elektroinstalace – zajištění dodávky

- rozdělení rozvodů z hlediska zajištění dodávky
- provedení rozvodu dle napájení odběrných míst
- vlastnosti rozvodů

15. Ochrana před nepřímým dotykem

- ochranné opatření a automatické odpojení od zdroje
- ochrana v sítích TN, TT, IT

16. Kabelové sítě

- materiály používané na kabelové sítě
- provedení kabelových sítí, způsoby kladení kabelů
- křížování a souběhy kabelových sítí
- provedení kabelů

17. Venkovní sítě

- materiály na venkovní sítě
- provedení venkovních sítí
- technologický postup při stavbě sítí

18. Měření neelektrických veličin

- druhy neelektrických veličin
- druhy snímačů

19. Elektrické vlastnosti vedení

- náhradní schéma vedení
- parametry vedení
- úbytek napětí na vedení

20. Měření impedance

- základní pojmy, fázorový diagram
- metody měření, rovnováha na můstku

21. Měření elektrické energie

- princip elektroměru
- popište metody měření elektrické energie

22. Měření frekvence a fázového posunu

- rozdělení metod
- druhy kmitoměrů
- druhy fázoměrů

23. Kompenzace účinníku

- základní pojmy, fázorový diagram
- vliv účinníku na rozvodnou soustavu
- způsoby kompenzace, druhy kompenzace

24. Přípojky nn

- účel přípojky
- druhy přípojek a jejich provedení

25. Bezpečnostní předpisy a opatření

- zákon 250/2021 Sb., nařízení vlády 194/2022 Sb.
- druhy činností na elektrických zařízeních
- kvalifikace pracovníků

